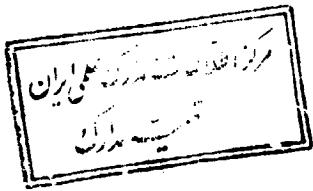
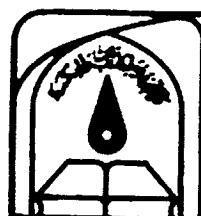

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

٣١٩٧٢

۱۳۷۹ / ۱۲ / ۲۰

دانشگاه تربیت مدرس

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته ویروس شناسی

عنوان موضوع:

بکارگیری آزمایش الیزا به منظور نشان دادن IgG ضد ویروس
اوریون و مقایسه آن با آزمایش ختی سازی سرم

نگارش:

۹۳۶۶

رژیم اعدالت

استاد راهنمای:

دکتر فرزانه صباحی

استاد مشاور:

دکتر محمد حسن روستائی

پائیز ۱۳۷۹

۳۱۹۷۲

«فرم تأییدیه اعضای هیأت داوران مندرج در پایان نامه کارشناسی ارشد»

بدینوسیله پایان نامه کارشناسی ارشد خانم / آقای رزیتا عدالت

گرایش:

رشته: ویروس شناسی

تقدیم می شود. این جانباز نسخه نهائی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوی بررسی و تأیید کرده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنیم.

نام و نام خانوادگی و امضاء اعضای هیأت داوران:

سرکار خانم دکتر فرزانه صباحی (استاد راهنمای)

جناب آقای دکтор محمدحسن روستایی (استاد مشاور)

سرکار خانم حوریه سلیمان جاهی (نماینده تحصیلات تکمیلی)

جناب آقای دکتر عباس شفیعی (استاد ناظر)

جناب آقای دکتر زهیر حسن (استاد ناظر)

بسمه تعالیٰ

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرّس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرّس، میمّن بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) های خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (یعنی از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته ویراستاری است
که در سال ۱۳۷۹ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تربیت مدرّس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر مژده صباحی، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر مجید حسن ریاستانی و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر سیراز زندگی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرّس، تأديه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفاده حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب رسانید دانشجوی رشته ویراستاری مقطع باشناسی تعهد فرق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضا:

۱۴۰۰، ۸، ۱۸

به پدر و مادرم

پدرگ اندیشانی

که از ژرفای فضلشان کسب معرفت نمودم

و از بصر وجودشان، صداقت و راستی آموختم

و خواهر و برادرانم که خوب زیستن را در کنارشان آموختم

به پاس

زلال ترین محبت‌هایشان

با چوهری به رنگ تواضع

این پدرگ سین تقدیم حضورشان باد

(مشعل تابناک حباتشان مواره فروزان)

با سپاس بی کران از

استاد عزیز و ارجمند سرکار خانم دکتر فرزانه صباحی که
با راهنمایی‌ها و مساعدت‌هایشان در طول تحصیل و
تحقیق همواره راهنماییم بودند.

استاد مشاور محترم و بزرگوار جناب آقای دکتر
محمدحسن روستائی که همواره از مساعدتها و
توصیه‌های ارزشمندانشان استفاده نموده‌ام.

استاد مشاور گرانقدر جناب آقای دکتر کیوان زندی که
در انجام مراحل مختلف پایان‌نامه مرا یاری نمودند و
بدون همکاری‌های بسیاری ایشان انجام این تحقیق
دشوار بود.

و

سرکار خانم دکتر سلیمان‌جاهی
و آقایان دکتر شفیعی و دکتر مصطفایی
آقایان صرامی و روانشاد و خانمها جهانشیری، رودباری،
شاهزمانی که در انجام این تحقیق یاریم نمودند.
گروه بیوشیمی و گروه ایمونولوژی دانشکده پزشکی،
دانشگاه تربیت مدرس

آقای میر سعید تکنسین محترم گروه ویروس‌شناسی

و

کلیه دوستان عزیزی که مرا یاری نمودند.

چکیده

ویروس اوریون عامل یک بیماری واگیردار می‌باشد که بیشتر در کودکان و نوجوانان دیده می‌شود. و معمولاً بی خطر است. این بیماری همراه با عوارض مختلف به ویژه در بزرگسالان می‌باشد. IgG اختصاص علیه ویروس اوریون فرد را در برابر عفونت مجدد حفاظت می‌کند. کنترل انتقال ویروس به دلیل متغیر بودن دوره کمون، حضور ویروس در بزاق قبل از علائم بالینی توسعه یافته و تعداد زیاد افراد بدون علائم مشکل می‌باشد. بنابراین تقریباً تنها راه کنترل، استفاده از برنامه دقیق واکسیناسیون است. برای بررسی میزان بازدهی واکسن، تعیین گروههای سنی حساس، شناسایی دقیق افراد مبتلا به اوریون، وجود روش‌های آزمایشگاهی با حساسیت و ویژگی مناسب ضروری می‌باشد. در این پژوهش به منظور بررسی عیار IgG ELISA، SN ۴۰۰ تست بکار گرفته شد. ابتدا تست خنثی سازی سرم بر روی ۹۲/۷ نمونه سرم خون بند ناف انجام شد که درصد نمونه‌ها مثبت بودند. آزمایش الیزا نیز طراحی و جهت تعیین عیار آنتی بادی بکار گرفته شد. بدین منظور ویروس اوریون سوش هوشینو در سلولهای Vero تکثیر و با استفاده از همادرزپشن تایید گردید. تغليظ و تخلیص ویروس با استفاده از PEG6000 و شیب سوکروز انجام شد و مقدار پروتئین در نمونه‌های موردنظر تعیین شد. آنتی ژن ویروس بدست آمده در پلیت Coat شد و پس از آن مراحل مختلف روش الیزای غیرمستقیم انجام گرفت.

به منظور بررسی کارایی این روش، از SNT به عنوان تست استاندارد استفاده شد. نتایج حاصل از ایندو تست تا حد مطلوبی با یکدیگر مطابقت داشت. حساسیت و ویژگی الیزای طراحی شده به ترتیب ۹۷ و ۱۰۰ درصد محاسبه شد. با توجه به این نتایج، آزمایش مذکور

می‌تواند روش مناسبی برای نشان دادن آنتی بادیهای ویروس اوریون در نمونه‌های سرمهی باشد.

واژگان کلیدی: آنتی بادی ضدویروس اوریون / آزمایش خنثی سازی سرم / الیزا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول
۲	مقدمه
	فصل دوم: کلیات و مروری بر مطالعات گذشته
۷	۱-۱-تاریخچه
۸	۲-۲-طبقه‌بندی
۹	۳-۲-ساختار ویروس
۱۲	۴-۲-پروتئین‌های ویروس
۱۵	۵-۲-حساسیت به عوامل فیزیکی و شیمیایی
۱۵	۶-۲-مراحل تکثیر ویروس
۱۷	۷-۲-تکثیر ویروس اوریون در کشت یاخته
۱۸	۸-۲-میزبانها و مدلهای حیوانی ویروس
۱۹	۹-۲-بیماری‌زایی و علائم آن
۲۱	۱۰-۲-عوارض بیماری اوریون
۲۴	۱۱-۲-اپیدمیولوژی
۲۵	۱۲-۲-پاسخ ایمنی میزبان
۲۵	۱۲-۱-۱۲-۲-پاسخ ایمنی هومورال
۲۷	۱۲-۲-۲-پاسخ ایمنی وابسته به سلول
۲۸	۱۲-۲-تشخیص آزمایشگاهی

الف

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۸	۱-۱۲-۲- جمع آوری و تهیه نمونه های بالینی
۲۹	۲-۱۲-۲- جداسازی ویروس
۲۹	۳-۱۲-۲- تست های سرولوژیک
۳۱	۱۴-۲- پیشگیری و کنترل
۳۳	۱۵-۲- درمان
۳۴	۱۶-۲- مروری بر مطالعات انجام شده

فصل سوم: مواد و روشها

۳۷	۱-۳- اهداف پژوهش
۳۷	۲-۳- سوالهای پژوهش
۳۸	۳-۳- وسایل مورد نیاز
۳۹	۴-۳- مواد مورد نیاز
۴۰	۵-۲- آماده کردن محلولها و بافرها
۴۰	۱-۵-۲- طرز تهیه اسید سولفوکرومیک
۴۱	۲-۵-۲- طرز تهیه محلول PBS
۴۱	۳-۵-۲- طرز تهیه محلول آلسیور
۴۲	۴-۵-۲- طرز تهیه بافر تریس
۴۲	۵-۵-۲- طرز تهیه بافر سیترات و فسفات

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۲	۶-۵-۳- طرز تهیه محیط کشت
۴۴	۶-۳- شستشو و استریل کردن وسایل مورد نیاز
۴۴	۷-۳- تهیه نمونه های سرم
۴۵	۸-۳- کشت یاخته
۴۶	۹-۳- تکثیر ویروس
۴۷	۱۰-۳- آزمایش جذب گویچه های قرمز
۴۷	۱-۱۰-۳- طرز تهیه گلبول قرمز خوکچه هندی
۴۷	۲-۱۰-۳- روش انجام آزمایش
۴۹	۱۱-۳- تعیین عیار ویروس اوریون به روش $TCID_{50}$
۵۰	۱۲-۳- آزمایش خنثی سازی ویروس
۵۲	۱۲-۳- تهیه آنتی زن ویروس اوریون
۵۲	۱-۱۲-۳- تغليظ ویروس
۵۴	۲-۱۳-۳- تخلیص ویروس
۵۵	۳-۱۴-۳- تعیین غلظت نمونه با استفاده از روش برادفورد
۵۶	۱-۱۴-۳- تهیه معرف
۵۶	۲-۱۴-۳- انجام آزمایش برادفورد
۵۷	۱۵-۳- آزمایش EIA
۵۹	۱۶-۳- استاندارد کردن آزمایش الیزا

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۱۷-۳- انجام آزمایش الیزا	۶۰

فصل چهارم: نتایج

۴-۱- نتایج تعیین عیار ویروس اوریون به روش $TCID_{50}$	۶۴
۴-۲- نتایج آزمون خنثی‌سازی ویروس اوریون به روش میکرو (MNT)	۶۸
۴-۳- بررسی پراکندگی نمونه‌ها نسبت به رقت سرم در SNT	۷۰
۴-۴- مراحل مختلف استاندارد سازی تست الیزا	۷۲
۴-۴-۱- روش برادفورد برای تعیین غلظت پروتئین	۷۲
۴-۴-۲- نتایج حاصل از آزمایش الیزا بر روی رسوب جمع آوری شده با PEG و آنتیژن	۷۴
۴-۴-۳- رابطه خطی بین Crude	۷۴
۴-۴-۴- تعیین Cutpoint مناسب برای الیزا	۷۵
۴-۵- مقایسه توزیع متغیر ثبت شده الیزا در دو گروه مثبت و منفی براساس تست استاندارد	۷۹
۴-۶- محاسبه حساسیت و ویژگی ELISA در مقایسه با SNT	۸۱
۴-۷- مقایسه OD در سرمهای مورد مطالعه قبل و بعد از جذب با ویروس PI_3	۸۲

فصل پنجم: بحث

۵-۱- نکاتی در مورد آزمایش خنثی‌سازی سرم	۸۵
---	----

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸۷	۲-۵-نکات عملی در آزمایش الیزا
۸۷	۱-۲-۵-آنتیژن مورد استفاده
۸۸	۲-۲-۵-فاز جامد
۸۹	۳-۲-۵-اتصال آنتیژن به فاز جامد
۹۰	۴-۲-۵-شستشو
۹۱	۵-۲-۵-اتصال آنتیبادی به آنتیژن
۹۱	۶-۲-۵-کونزوگه آنزیم
۹۳	۳-۵-حساسیت و ویژگی الیزا
۹۵	پیشنهادات
۹۷	منابع

فهرست اشکال

۱۱.....	شکل ۱-۲. نمای شماتیک ویروس اوریون
۱۱.....	شکل ۲-۲. نمای میکروسکوپ الکترونی ویروس اوریون
۱۳.....	شکل ۲-۲. پروتئینهای ویروس اوریون
۱۷.....	شکل ۲-۲. چرخه تکثیر ویروس اوریون
۲۰.....	شکل ۲-۵. مکانیزم انتشار ویروس اوریون در بدن
۶۵.....	شکل ۱-۴. تک لایه سلولهای سالم هلا
۶۵.....	شکل ۲-۴. CPE ویروس اوریون بر روی سلولهای هلا
۶۶.....	شکل ۳-۴. تک لایه سلولهای سالم ورو
۶۶.....	شکل ۴-۴. CPE ویروس اوریون بر روی سلولهای ورو
۶۷.....	شکل ۴-۵. سلولهای سالم هلا در تست همادزرپشن
۶۷.....	شکل ۴-۶. عراض گلبولهای قرمز به سلولهای آلوده، در تست همادزرپشن

فهرست جداول

جدول ۱-۲. خواص پروتئینهای ویروس اوریون ۱۴
جدول ۲-۲. علائم بالینی، عوارض و پیش آگهی‌های ویروس اوریون در اعضای مختلف ۲۳
جدول ۱-۴. پراکندگی نمونه‌ها نسبت به رقت سرم در SNT ۶۸
جدول ۲-۴. پراکندگی نمونه‌ها نسبت به رقت سرم در SNT در بیمارستان سوم شعبان ۷۰
جدول ۳-۴. پراکندگی نمونه‌ها نسبت به رقت سرم در SNT در بیمارستان اکبرآبادی ۷۱
جدول ۴-۴. جذب نوری غلظتها مختلف BSA در ۵۹۵ نانومتر ۷۲
جدول ۵-۴. نتایج بدست آمده از روش برادفورد ۷۲
جدول ۶-۴. نتایج حاصل از آزمایش الیزا بر روی رسوب جمع‌آوری شده با PEG ۷۴
جدول ۷-۴. نتایج حاصل از آزمایش الیزا بر روی آنتی ژن Crude ۷۴
جدول ۸-۴. حساسیت و ویژگی تست الیزا با Cutpoint مختلف ۷۷
جدول ۹-۴. مقایسه OD در سرمهای مورد مطالعه قبل و بعد از جذب با ویروس ۳PI ۸۲